

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 86 * číslo 42 * 15. října 2006 * Cena 6 Kč

Téma týdne

Začal akademický

školní rok

na HITS a HTF UK

AKADEMICKÝ ŠKOLNÍ ROK ZAHÁJEN NA HTF UK I NA HITS

V pondělí 2. října byl slavnostně zahájen akademický školní rok jak na Husitské teologické fakultě UK, kde se někteří studenti připravují na duchovenskou službu v naší církvi, tak na Husově institutu teologických studií, který od tohoto semestru sídlí v budově úřadu ústřední rady. Obou slavností se zúčastnil bratr patriarcha dr. Tomáš Butta.

Vztahy mezi naší církví a Husitskou teologickou fakultou nebyly v poslední době nejlepší. Nově zvolený děkan prof. D. Holeton však už svou návštěvou slavnostních bohoslužeb v Betlémské kapli i tím, že přijal v naší církvi večeri Páně, naznačil, že má na dobré spolupráci s naší církví zájem. Bratr patriarcha ke slavnostnímu shromáždění promluvil:

„Vážený pane děkane, vážení pedagogové, studenti, hosté, sestry a bratři, zdravím vás jménem Církve československé husitské jako její nově zvolený a ustanovený patriarcha.

Tato fakulta, jak jsem ji mohl i jako pedagog poznat, se vyznačuje náboženskou otevřeností i humanitním zaměřením. Přesto srdcem celého živého organismu této fakulty je teologie. Teologie, která se i přes časovou vzdálenost váže k odkazu Mistra Jana Husa a české reformace. Jestliže humanitní obory se vztahují k hodnotám tohoto života, pak teologie je obor, který se vztahuje k hodnotám, jež tento náš život přesahují.

Vy, kteří nastupujete do prvního ročníku, přicházíte na tuto fakultu z nejrůznějších důvodů. Obecně se rozlišují tři motivy studia. První přístup je, že chci "něco" studovat. Druhý je, že mám v úmyslu se připravovat na konkrétní povolání, které bych chtěl vykonávat. A třetí je ze zájmu o obor jako takový. Studium vámi zvolených oborů a zvláště studium teologie je náročné myšlenkové úsilí. Apoštol Pavel v listě Filipským nás vyzývá "Přemýšlejte o všem, co je pravdivé..." (4,8). Přemýšlet znamená trvalé úsilí. Nemáme podlehnout povrchnímu zdání. V něm se nám totiž zdá všechno hned jasné. Ale přemýšlet znamená věci vidět z růz-

ných stran a v různých souvislostech a jít do hloubky.

Spisovatel židovského původu použil výstižný obraz: "Lidské myšlení je jako motýl nad vodní hladinou. Stále musí mávat křídly, aby se neutopil."

Přeji vám, abyste byli přitahováni oborem, který jste si zvolili nebo který se před vámi v čase studia nově otevírá. Přeji vám, aby se vaše cesta vyznačovala zaujatostí pro pravdu a současně otevřeností, nescházela vám píle a vytrvalost.

Modlím se za to, aby Bůh žehnal práci fakulty, aby mohly být rozvíjeny hodnoty, které od počátku tvoří její základy. Těmi jsou poselství Ježíšova evangelia a humanita.

Kéž Bůh sám osvěcuje naše myšlení a uvádí nás do své pravdy."

Husův institut teologických studií se začátkem října přestěhoval do pátého patra budovy úřadu ústřední rady. Tím byla uzavřena provizorní éra, kdy vedení školy sídlilo odděleně ve vile pražské diecéze a vyučovalo se dole v Komenského sálku budovy úřadu.

Nové, pěkně připravené prostory byly slavnostně předány Husovu institutu k užívání 2. října v jednu hodinu po poledni. Na slavnostní otevření prostor a zahájení nového školního roku dorazilo tolik současných i nastupujících studentů, že se ani nevešli do nové učebny.

Ředitel institutu ThDr. David Tonzar, Th.D v úvodu připomněl, že v roce 1932 začala ve stejné budově působit vysoká škola bohosvědná, kde se vzdělávali duchovní naší církve. Díky tomu, že v budově i bydleli a setkávali se na pobožnostech, mohlo dojít k propojení vzdělávací a duchovní roviny. Husův institut teologických

Školní rok na Husově institutu teologických studií zahájil ředitel ThDr. David Tonzar, Th.D.

studií, založený v září 2002, v roce sedmdesátého výročí od zrodu vysoké školy bohosvědné, chce podle Davida Tonzara na tuto tradici navázat. Ředitel institutu sdělil, že v současné době je zapsáno v různých oborech již přes sto studentů. V závěru svého vystoupení poděkoval Husovu sboru v Praze -Dejvicích za vstřícné propůjčování Komenského sálku, dále členům ústřední rady a církevního zastupitelstva naší církve za rozhodnutí uvolnit nové prostory, ve kterých bude institut od nynějška působit.

Radost a vděčnost nad tím, jak se podařilo rozjet projekt Husova institutu teologických studií do současné podoby, vyjádřil pražský biskup Mgr. Karel Bican. Vyzdvihl skutečnost, že ve srovnání se začátky uznává tento vzdělávací projekt církev jako celek a institut slouží studentům všech diecézí.

Patriarcha Tomáš Butta citoval z knihy Příslaví: "Vzácným jménem je pro člověka píle" a připomněl, že institut nese ve svém názvu jméno Mistra Jana Husa, kněze, věrohodného křesťana, učitele a mistra, jméno, které učitele i studenty zavazuje. Jan Hus hovořil o dvou cestách: cestě neznalosti, vedoucí k nemravnosti, a cestě bohatství vědění a mravů, znamenající oddanost dobru. Zatímco na první cestě člověk sestupuje po schodech lenosti, zpupnosti až k neznalosti, na druhé stoupá od píle, vytrvalosti k bohatství vědění. „Víra a vzdělání si neodporují, jak vidno u Husa,“ dodal bratr patriarcha.

O historii vzdělávání v naší církvi hovořil profesor Milan Salajka, jenž na Husově institutu vyučuje od jeho začátků. Zdůraznil, že již první patriarcha Karel Farský dbal na to, aby studenti – adeпти toužící pracovat v církvi byli duchovně i teologicky se svojí církví spjati. Podobně jako v za-

čátcích i nyní potřebuje církev vzdělané pracovníky, pro službu kazatelskou, jáhenskou, učitelskou, pro sociální služby, pro nový rozmach křesťanství a misii.

Z Husova institutu teologických studií jich právě v den slavnostního zahájení výuky v nových prostorách pár vzešlo. Prvními absolventy, kteří úspěšně zvládli splnit všechny nároky tříletého studia, byli: Kamila Čadová, Marie a

Vlastimil Náhodoví, Ivo Kraus, Vladislav Hána, Vladimír Volráb, Roman Drmla, Mia Srbová, Miroslava Vrtělová, Anna Čermínová a Marie Babická. Předáním diplomů absolventům z rukou ředitele Davida Tonzara slavnostní odpoledne končilo. Vyplňovala je jak slova pronášená, tak zpívaná v podobě spirituálů i vlastních písní manželů Lenky a Marka Vávrových.

Pavel Pánek

Stále hovoříme o obnově církve

Čekáme, že někdo geniální napíše program, který se začne plnit, a pak dojde k obnově, která nám bude přinášet radost. Takto postavená obnova je spíše naivní deklarace. Obnova církve začíná v rodinách. V rodinách kněží, v rodinách věřících. Jde o obnovu staré hodnoty. Všichni dobře víme, v jakém stavu je dnes rodina. Od špatných ekonomických buněk po špatné výchovné prostředí. Jak chceme pomoci, když ani naše kněžské rodiny nejsou ve stavu utěšeném? V této krizi nám ještě napomáhá skutečnost, že některé naše bratrské církve jsou přísnější k rozvodům kněží. Kněží jsou v těchto církvích postaveni mimo službu, když se rozvedou, a my na to zareagujeme tím, že je vezmeme do naší církve, stanou se faráři, chyby opakují a je to ve vztahu jak k našim bratrským církvím, tak i k náboženským obcím nekorektní.

Kněží, kteří kdyby nesehali ve svém rodinném životě, by se nikdy nestali kněžími naší církve. Není jim blížká ani věroukou, avšak ani historií. Zde vidím jeden z mnoha a mnoha problémů, ze kterých se skládá mozaika duchovní krize. Kněz, který byl postaven mimo službu v jiné církvi, nemůže okamžitě nastoupit v naší církvi jako farář. Měla by mu být dána zkušební doba, aby osvědčil, že je mu tato církev vlastní. Teprve po takovéto zkoušce může být ustanoven duchovním.

Je něco jiného, když se rozvede náš duchovní, ten necht' je řešen podle našich řádů. Jistě prochází obrovským utrpením, kterým bezpochyby rozvod je. Může být v případě velkého vlastního selhání přeložen na jinou faru. Avšak i římskokatoličtí kněží, kteří se ožení, projdou si vlastním utrpením a konverzí, mohou být přijati do služeb naší církve. Jejich konverze však musí být skutečnou konverzí. Z mého hlediska je nepřijatelné, aby kněží v církvích, kde mohou být ženatí, přešli do naší církve jenom proto, aby se vyhnuli trestu vlastní církve za to, že se rozvedli. Ti si nejenom nebudou vážit toho, že jsme benevolentně poskytli něco, co je činností svátostnou, ale své chyby, postoje v rodinách budou opakovat. Touto skutečností by se měl zabírat církevní orgán, který dá přesně stanovené podmínky, aby k podobnému nedocházelo.

Jan Hradil

Děkan HTF UK prof. D. Holeton a bratr patriarcha dr. T. Butta

Jezte jedy, zůstanete zdraví

Na rozhraní patnáctého a šestnáctého století to jeden mladý muž nejen tvrdil, ale dokonce i praktikal. Jmenoval se Césare Borgia, taky se mu říkalo Valentino, a byl synáčkem papeže Alexandra VI. Necht' to otcovství nikoho nepohoršuje, tenkrát se to u papežů tak nebralo. Jeden papež byl dokonce papežka a přišlo se na to, až když Svatý otec dostal při slavnostním průvodu porodní bolesti.

Kromě syna měl papež Alexandr ještě dceru Lucrezii. Dodneška přetrvává její špatná pověst, mluví se o ní jako o ženě prostopášné a cizoložné, která trávila manžely jak na běžícím pásu. Skutečnost je trochu jiná, na nešťastnou Lucrezii prostě dopadá stín otce a bratra, kteří snad měli ustavičně při sobě láhev s arsenikem.

Tatíček papež a mocichtivý synáček byli dva z největších darebáků celé italské renesance. Jen z toho, co o nich zaznamenaly dějiny, se jim dají přisoudit četné vraždy a mnohonásobná travičství. Chudinka Lucrezie byla jen poslušným nástrojem jejich plánů. Otec s bratrem jí nejen manžely prikazovali, prvního když jí bylo třináct let, ale i odstraňovali, jak to vyžadovaly jejich mocenské a hmotné zájmy.

Být pozván na malé občerstvení k papeži znamenalo rozsudek smrti. Jedu bylo v domácnosti už tolik, že synáček Césare jej polykal jako protijed, aby si na něj zvykl a nějakou náhodou se sám neotrávil.

Opravdu se stal imunním, zato jed užívaný jako protijed se projevil jinak. Césare se celý sloupl a po celý zbytek života prý vypadal jako čerstvě stažený králík.

Že bychom se takhle museli chránit před otravou houbami třeba po jídání menšího množství muchomůrky zelené – radši to nezkoušejte.

(Im)

Z kazatelského plánu

19. NEDĚLE PO SVATODUŠNÍCH SVÁTCÍCH

Kdo není proti vám, je pro vás

Bůh skrze svého Syna může si vyhledat a zvolit svoje svědky kdekoli. Žádný křesťan, či skupina křesťanů, nemá právo domnívat se a tvrdit, že zrovna jemu (jim) byla svěřena shůry všechna moudrost i moc. Takovou moudrost a moc má pouze sám Kristus a uděluje z ní věřícím tolik, kolik sám uzná a rozhodne. Mezi jeho učedníky má proto vládnout láska, porozumění, spolupráce na díle Páně, a ne malicherná řevnivost. Raději dbejme o to, aby každý z nás obstál statečně v zápasech se svody ke zlému, s pokušením. Vždyť máme být a zůstat pro svět "světlem a solí" a nepůsobit pohoršení nábožným pokrytectvím. Naším úkolem je přivádět lidi ke Kristu. Nesmíme ho snižovat před lidmi a odhánět lidi od něho.

Vstup: Nu 11,26-29 (1 S 10,9-11)

Tužby:

2. Abychom uměli být dobrými bratry a sestrami všem upřímným Ježíšovým učedníkům a následovníkům...
3. Abychom celým svým jednáním vyznávali Krista jako svého Pána a nedali se ničím zlákat ke zlému...

Epištola: Jk 5,13-20

Evangelium: Mk 9,38-50

K obětování: Mt 7,21

Závěrečné čtení: 2 Te 1,3-5

Modlitba:

Nebeský Otče, prosíme tě v této chvíli za všechny, kdo se hlásí k Ježíši Kristu jako ke svému Pánu. Rač nás křesťany obdarovávat pravou vzájemnou láskou, láskou tak silnou, aby byla spolehlivou zbraní v zápase s každým pokušením. Chraň nás před sobectvím a pokrytectvím, jímž bychom pohoršovali své okolí a odháněli lidi od Krista. Vždyť nám Bůh ukládá, abychom byli světu solí a světlem. Prosíme, uděl nám dosti síly k tomu velkému poslání.

Vhodné písně: 100, 118, 148, 156, 289, 290, 295

BŮH JE LASKAV

Jsou lidé, na které nelze zapomenout. A nemusí to být jen významné postavy našich dějin či dnešní politici, kteří častokrát měli a mají obojakou tvář. Jsou však mezi námi lidé, docela obyčejní a prostí, kteří rostou pod mocnou rukou Boží a stávají se lidmi země, lidmi, které Bůh ochraňuje a oni ve své víře o Boží ochraně ví a v pokoře ji přijímají. A na ně bychom neměli nikdy zapomenout. Měli bychom si je připomínat vždycky, když se dostaneme do podobných situací. Ne pouze při výročí jejich narození či úmrtí. A měli by nám ukázat cestu, jak překonávat trápení, utrpení a těžkosti života.

Znal jsem takovou ženu, které Pán Bůh nadělil hojnost let. Známe to biblické rčení, že našich let bývá sedmdesát, jsme-li při síle, pak osmdesát (Ž 90,10). A této sestře v Kristu Bůh nadělil přes sto let života. S těmito léty také i sílu, aby ve víře dokázala přestát všechny životní zkoušky, kterým byla podrobena.

Byla to drobná žena, která ze své rodné země následovala českého vojáka do země, která se jí po 80 let stala domovem. „Kamkoli půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem.“ (Rút 1,16b). A tak nejen země, ale i nová církev se staly jejím domovem.

Z vyprávění vím, jak pravidelně přicházela do sboru vždy upravená, čistě a prostě oblečená, aby se setkávala s církví před Bohem a Ježíšem Kristem. Měli ji i jejího manžela, později i mladšího syna velmi rádi i v pěveckém sboru.

Jistě měla své chyby a nedostatky. Zápasila proti nim hlubokou a upřímnou vírou. Starší syn jel po válce pomáhat Slovensku, oženil se tam a

už tam zůstal. A ona stárла před Bohem a před lidmi. Pán Bůh jí přídával léta. Ovdověla a my od ní slyšeli, jak ve svém zármutku spoléhala na Boží pomoc: „Bůh je laskav.“ Měla oporu ve svém mladším synu a jeho ženě. Každý týden za ní přijížděli a pomáhali jí. Když byla nemocná, brali si ji k sobě. Znovu smrt navštívila její rodinu a ona zakusila, co znamená pro matku smrt právě tohoto syna. I v této chvíli vyslovovala své pevné spolehnutí na Boha: „Bůh je laskav.“

Přijímala další léta života i sílu pro statečnost žití. Přesně nevím, zda to bylo ve sto letech jejího života. Přepadly jí dvě mladé ženy, které se vydávaly za pracovnice sociálního úřadu. Škrtily ji, když se bránila, rozbily jí kůstky na rukou, tloukly jí hlavu těžkým ozdobným popelníkem. Zachránilo ji to, že zlodějkami zabalena do pokrývky znehybněla a zmlkla... Ženy odešly s ubohým lupem, byt zamkly a klíč hodily do kanálu. Když odešly, stoletá babička se vymotala z pokrývky, otevřela zlámanými prsty okno svého suterénního bytu a volala o pomoc. Dovolala se. Přišla policie a babička jí vylíčila podrobně, jak obě ženy vypadaly. Za půl hodiny byly dostiženy. Babička se ocitla v úrazové nemocnici. Týž den jsme ji navštívili. Byl na ni strašný pohled. Na přání snachy, která bydlela daleko a nemohla za ní každý den jezdit, ji moje manželka denně navštěvovala. A když se stav zlepšil, z jejích úst opět zaznělo laskavé vyznání a víra: „Bůh je laskav.“

Zdá se vám to málo? Nám nikoliv. Každý den je pro nás poděkováním za víru statečné ženy a vzpomínkou na jejího syna.

Jiří Bednařík

Nad Písmem

BÝT DOBRU SOLÍ

Slova Pána Ježíše, od jejichž vyslovení uplynulo více jak dva tisíce let, neztratila svou platnost ani v dnešní době. Doba, ve které tato slova zaznívala, byla plná zvrátů, byla to doba, kdy se začala bořit civilizace starého věku, kdy bylo lidstvo vyčerpáno válkami, armády táhly sem i tam, braly a plundrovaly vše, co bylo, a v lidech se rodila víra, že nadešel konec světa. Dozněly hlasy proroků a nastávala doba duchovní vlažnosti, doba farizeů a zákoníků. A do takové doby, do takových rozháraných poměrů, zaznívají Ježíšova slova, která lidem ukazují cestu i cíl.

Lidem, kteří jsou ochotni jít jeho cestou, pak říká: „Mějte sůl v sobě a žijte mezi sebou v pokoji.“

Tato slova jsou určena i nám a naší církvi. Proto bychom se také měli nad významem tohoto Ježíšova výroku více zamyslet. Každý z nás by si měl klást otázky a každý sám ve svém nitru na ně pak hledat odpovědi. Mám sůl v sobě? Jestliže ano, jaká je její solivost? Žiji v pokoji se svými nejbližšími? Žiji v pokoji se svými bratry a sestrami ve společenství církve? Nejsou to právě já, kdo, třeba způsobem svého života, svádí toho nepatrného, který věří v Ježíše Krista, nejsem to

právě já, kdo ho svádí k hříchu? Budme poctiví sami k sobě při hledání odpovědí na otázky, které nám budou při opětovném pročítání evangelijního textu vyvstávat na mysli. Budeme-li poctiví sami k sobě, možná pak budeme dobrou solí. Z lidského pohledu má sůl ve srovnání se zlatem nepatrnou cenu. Život bez ní by ale nebyl možný. Už lid Starého zákona znal cenu soli a také si jí vážil víc než jakýchkoli pokladů. Bez soli neměla platnost ani žádná oběť. Jistě mi dáte za pravdu, že v lidském životě je daleko potřebnější sůl nežli zlato, bez kterého by se lidstvo dokázalo obejít. Proto také Pán Ježíš své následovníky přirovnával k soli. V Matoušově evangeliu říká: „Vy jste sůl země, jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude solena?“ A náš dnešní evangelijní text říká: „Sůl je dobrá, ztratí-li však svou slanosť, čím ji osolíte? Mějte sůl v sobě a žijte mezi sebou v pokoji.“

Jakou solí jsme pro své rodiny? Jakou solí jsme pro bratry a sestry v našem sboru? A hlavně, jakou solí jsme pro svět a celou lidskou společnost? Co všechno je solí v našem životě? Je to naše láska k Pánu Bohu a k lidem, je to naše pokora a tichost, je to naše touha po pravdě a spravedlnosti, je to

Pošta pro tebe

Po letních prázdninách se v televizi znova setkáváme s pořadem Pošta pro tebe. Jeho základní myšlenka je prostá: dává možnost lidem, aby někomu poděkovali, omluvili se, viděli se s někým třeba po mnoha letech, kdy s ním ztratili kontakt atd. Iniciátora setkání se ve studiu ujme před publikem průvodkyně pořadu herečka Ester Janečková a velmi kultivovaně s ním pohovoří o tom, co ho vedlo k jeho přání. Divák se tak doví různé životní příběhy, někdy poněkud sentimentální, většinou však upřímné, bolestné i radostné. Po této části následuje předtočený záznam, jak herec Martin Kavan, zvaný pošťák Ondra, kořenící vše špetkou humoru, hledá toho, s kým se chce osoba ve studiu setkat. Když jej najde, odevzdá mu dopis s pozváním do televize, ale neprozradí, kdo vlastně touží se s ním vidět. A pak nastává chvíle napětí: přišel pozvaný host nebo ne? Většinou se k radosti přítomných dostaví, ale někdy dojde i ke zklamání. Host je od zvoucího oddělen stěnou a průvodkyně se ho ptá, zdali tuší, kdo ho pozval. Po chvíli dohadu se mu tvář za stěnou ukáže na obrazovce a pak může (ale nemusí) dát pokyn, aby se stěna odsunula a oba se mohli spatřit tváří v tvář. Sleduji Poštu pro tebe rád proto, že zde nepadají ošklivá či dvojsmyslná slova jako v mnohých jiných TV pořadech a že se divák povětšinou setkává s nepředstíranými city lidí. Letos mi utkvěla v paměti zvlášť jedna žena z jižní Moravy, která zde vyprávěla o svých dvou postižených dětech, kterým se spolu se svým manželem věnuje. Přála si setkat se s římskokatolickým knězem a se zdravotní sestrou, aby jim poděkovala za pomoc a povzbuzení. V její tváři byl přítom zvláštní jas, který zrcadlil něco z nebeské lásky.

(zs)

Mk 9,38–50

ochota jít tou úzkou cestou? Hledejme odpovědi na otázky, abychom nebyli překážkou pro naše bližní v cestě za Pánem Ježíšem Kristem, ale abychom celým svým životem, celým svým životním projevem, je přiváděli k němu.

Františka Tichá

**Pane Bože,
Otče náš,
děkujeme ti
za tvou lásku
a milosrdenství,
které jsou bez konce.
Ty sám nejlépe víš,
co se skrývá
v našich srdcích,
čím je naplněno
naše nitro,
čím se zabývá
naše mysl.
Kéž nám pomáhá
tvůj svatý Duch,
až budeme hledat
odpovědi na otázky.
Dej, ať svým jednáním
neuvádíme nikoho
k hříchu,
ale ať jsme pro svět
dobrou solí.
Amen.**

VZPOMÍNKA NA SESTRU AURELKU

Sochař František Bílek kdysi zhotovil maličkou plastiku, jejíž podobnoství je velmi výmluvné. Představuje naši podobu v čase. Několik čar, ubíhajících kamsi do daleka, překrývá lidskou tvář, která se pod nimi zvolna ztrácí a vyhlazuje. Jakoby tu doléhal ozvuk biblického slova, že „všichni lidé jako tráva a všechna jejich krása jako květ trávy...“ (IP 1,24). Je v tom kus pokory umělce, ale také poznání, které má všelidskou platnost. A přece toto znamení není tím jediným, jež je člověku dáno na cestu jeho vezdejšího bytí. Čas sice nezůstává ani na chvíli stát a bezohledně stírá naši hmotnou podobu, i když si na ní někdy velice zakládáme. Ale nejsme tu nicotnou smítkou ve hře času, kterou strhává jeho proud, aby zmizela beze stopy. Podivuhodná nadějnost Písma sv. je ve sdělení, že s člověkem jedná „Ten, který je Pánem času a v jehož rukou je i naše budoucnost“ (Ž 31,16).

Tato slova ze vzpomínky na II. patriarchy naší církve dr. Gustava Adolfa Procházku, kterou uveřejnili moji rodiče v ČZ u příležitosti 20. výročí jeho smrti, byla i osobním vyznáním mé maminky, sestry farářky Aurelie Durchánkové-Procházkové. 16. října uplyne již 15 let od jejího úmrtí.

Ano, dnes už se její lidská tvář zvolna ztrácí a vyhlazuje, ale stopa, kterou zanechala v srdcích svých nejbližších i všech těch, kteří jí Bohem byli svěřeni v jejím kněžském poslání, je nesmazatelná.

Maminka nám vyprávěla, jak už od dětství toužila po duchovenské službě, ale v době jejího mládí ještě

ženy nemohly tuto službu vykonávat. A tak začala učit náboženství, protože práce s dětmi jí byla obzvláště blízká. Svá mnohá obdarování, ať již to bylo výtvarné nadání či hudební vlohy, věnovala své církvi. V těžkých dobách, kdy tiskové možnosti církve byly mizivé a ještě téměř neexistovala reprodukcí technika v dnešním rozsahu, malovala stovky obrázků. My starší si jistě vzpomeneme na tzv. "flanelografy". Neděli co neděli kreslila dětem do duchovní péče biblické obrázky. Vedla pěvecké kroužky (sama velmi dobře zpívala), rozepisovala noty.

Svému manželovi, dlouholetému faráři a pozdějšímu pražskému biskupovi, i mně a mé sestře, dovedla vytvořit krásné rodinné zázemí a byla nám všem vždy velkou oporou. Svou rodinu vroucně milovala a nejšťastnější byla tehdy, když nás všechny měla kolem sebe.

Až ve zralém věku mohla dosáhnout cíle svého životního snažení, uskutečnit svůj sen a dostudovat teologii. Otec, známý svým smyslem pro humor, si ji dobíral a říkal, že dostuduje a půjde do důchodu. Ale Pán Bůh ji za její vytrvalost bohatě odměnil. Přes dvacet let mohla sloužit a byla velmi úspěšnou farářkou, ať již to bylo v Benátkách n. Jizerou či v Praze 4-Podolí, které bylo jejím srdci obzvláště blízké a kde navázala řadu přátelství na celý život.

Takto na ni vzpomíná sestra Alena Kaňáková (ČZ č. 48, 1991): „Jsi už jinde, kam za Tebou nemůžu, a odnášiš s sebou všecku bezprostřed-

nost, sdělnost a radostnost své bytosti... do této chvíle jsem nevěděla, ale teď již vím, koho v Tobě ztrácím. Chodím po pěšinách rozlehlého lázeňského parku, na které padá lehce listí, profídlymi větvemi dopadá stále víc světla a vzpomínky na Tebe mne obklopují... Při ohlednutí zpět na minulá léta popírání duchovních hodnot a měřítek, na léta morálního lámání slabých lidí, bylo darem setkávat se přátelsky s lidmi, před nimiž bylo možno se vyjadřovat podle vlastního svědomí a pracovat vzájemně na svém bytí. Mezi těch několik přátel, které jsem měla, nebo ještě mám, Tobě patří místo významné... Sám Bůh nám Tě požehnej, Aurelko, a dej, aby každému z nás zůstalo přisvojeno něco z Tvé bytosti, co bude růst a kvést v rodině věřících v Krista.“

A v tomtéž č. ČZ vzpomíná sestra Dagmar Wienerová: „Její víra byla prostá, ale srozumitelná. Milovala svou církev - byla dcerou druhého patriarchy dr. Gustava Adolfa Procházky - a to byla její chlouba. Pro Krista v této církvi pracovala pilně. Ve své práci byla přesná v časovém rozvrhu i přípravě a obětavá. Tak jsem ji viděla já a měla ráda. Samozřejmě, že byla také hříšná jako my všichni, ale (a to se mnozí budou divit) dovedla to přiznat.“

„Tělo člověka může odejít - nebo mu může být odňato - ale nejlepší část dobrého člověka zůstane. Zůstane navždy. Láska je nesmrtelná a činí všechny nesmrtelnými.“ (Z meditace W. Saroyana)

Miroslava Jarolímová

Sestra farářka Aurelie Durchánková-Procházková

Z církevního života

Aj keď naša cirkev patrí určite medzi tie najmenšie v rámci Slovenska, predsa sa môžeme čímsi pochváliť. Každý týždeň sa stretávame pod vedením brata biskupa ThDr. Jana Hradila na biblických hodinách, ktorých program je pestrý, pútavý. Diskusné témy dopĺňajú náš rozhľad a to nielen z Biblie, ale aj z cirkevného kultúrneho života i histórie. Značnú pozornosť venujeme etickej a morálnej oblasti súčasného života. Podobne pokračujeme v našom zbore za peknej účasti záujemcov aj s kurzom nemčiny. V tomto šk. roku sa začína už jeho tretí ročník, čiže účastníci sa zaraďujú medzi mierne pokročilých. Niektorí z nich už odišli za prácou do susedného Rakúska alebo Nemecka. Možno aj s našou pomocou si našli prácu, pretože v nemecky hovoriacich krajinách, kde väčšinou naši ľudia hľadajú uplatnenie, platí heslo: "Nevieš reč, seď doma!" Slnčné septembrové a teraz už aj októbrové dni nám spríjemnili podovolenkový nástup do práce i do škôl. Takáto bola aj nedela 24. 9. 2006. Po bohoslužbe brat biskup pretlačil pozvanie Evanjelickej cirkvi a. v. na služby Božie do Veľkého evanjelického kostola v Bratislave. Tu sme sa spoločne zúčastnili na slávnostnom započatí nového akademického šk. roku poslucháčov Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského. Ako prvý sa k študentom príchovoril prorektor UK, profesor Osuský, tiež dekan Evanjelickej bohosloveckej fakulty Profesor Bándy. Ako hosť sa k študentov oslovil aj biskup CČSH na Slovensku, Jan Hradil. V obsažnom príchovore poukázal na prvoradé povinnosti poslucháčov teológie v príprave na nastávajúce povolanie. Spomenul však aj veselšie stránky študentského života. Odozva na slová vyrieknuté našim kazateľom v chráme Evanjelickej cirkvi bola zjavne pozitívna. Bohoslužba pri príležitosti otvorenia akademického školského roku 2006/2007 sa skončila spoločnou modlitbou.

Z. Betty Hudecová, Bratislava

Sboru M. Jakoubka ze Stříbra je 70!

Dne 22. října si náboženská obec Příbram připomene slavnostní bohoslužbou 70. výročí otevření Sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra. Slavnostní bohoslužbu vykoná bratr biskup Karel Bican. Příbramský sbor na Březových Horách byl slavnostně otevřen 25. října 1936 za přítomnosti patriarchy Dr. G. A. Procházky. Základní kameny sboru z Vojtěšského dolu, Kozího Hrádku a města Stříbra byly slavnostně položeny 24. května 1936. Celá stavba tedy i díky obětavé práci příbramských bratrů horníků, kteří na sboru pracovali, byla dokončena v rekordně krátké době 5 měsíců. Ještě o měsíc dříve byla dostavena bílá sborová věž s rozhlednou. Tehdy také zazněly jako doprovod národní hymny tři nainstalované zvony (Hus, Masaryk a Farský). Velikou zásluhu na uskutečnění stavby příbramského sboru, který je ojedinělý svým názvem, měl zvláště tehdejší farář prof. František Kalous. Ten nejen svou prací a organizací, ale i finančně napomáhal jeho zdárnému dokončení. Proto, když vznikla myšlenka uspořádat sborník k tomuto výročí, na jeho titulní fotografii se nemohl objevit nikdo jiný, nežli právě prof. František Kalous stojící spolu se řemeslníky na staveništi sboru. V díle prof. Františka Kalouse, který byl zvolen prvním farářem na ustavující schůzi náboženské obce 8. října 1922 a duchovní službu vykonával v Příbrami a okolí až do roku 1946, pokračovali katecheta a duchovní Jiří Vítek a farář Mgr. František Božovský. Jiří Vítek pomáhal bratru Kalousovi s výukou náboženství a po jeho odchodu se stal farářem. Zde působil až do roku 1958, kdy náhle zemřel. Mgr. František Božovský přišel do náboženské obce na přání prof. Kalouse v roce 1946 z Březnice a po rozdělení náboženské obce na Příbram a Březové Hory se stal farářem v Příbrami. Po úmrtí Jiřího Vítky pak administroval i obec na Březových Horách až do opětového spojení obou obcí. Sloužil zde neuvěřitelných 57 let až do svého odchodu na věčnost v roce 2003.

Martin Jindra

PO STOPÁCH NAŠÍ HISTORIE

Zvěstování Krista Slovanům, středověk provázený tahanicemi o moc a majetek, drsná doba husitská, pochmurná léta pobělohorská a spletité politikaření první poloviny minulého století a ukrotitelské světových válek - všemi těmito etapami našich dějin si prošli současní i budoucí studenti Husova institutu teologických studií (HITS), aniž by přitom opustili hranice moravské metropole Brna.

Projekt "Historie - paměť národa", realizovaný za podpory Ministerstva kultury ČR, se po týdnu v Železném Rudě (kde se na přelomu srpna a září sešli studenti HTF UK) koncem první poloviny září přemístil do školícího střediska Církve československé husitské v Brně.

Každý den byl vyhrazen vybrané osobnosti našich dějin, o které přednášeli naši přední historici (jejich jména uvádíme v závorkách): neděle - J. A. Komenský (Prof. PhDr. Josef Válka, CSc.), pondělí - Přemysl Otakar I. (Doc. PhDr. Martin Wihoda), úterý - Jeroným Pražský (Prof. PhDr. František Šmahel), středa - Jan Žižka (František Továrek), čtvrtek - Edvard Beneš (PhDr. Libor Vykoupil, Ph.D.), pátek - Cyril a Metoděj (Doc. Mgr. Libor Jan, Ph.D.).

Takhle předložený seznam je dobrý jako informace, tu je ovšem třeba doplnit. Nešlo o suchý výklad dat a

událostí, přednášející je vysvětlovali v souvislostech motivů a osobních vlastností aktérů. Díky tomu se jim nezřídká podařilo přenést posluchače přímo do doby, o které hovořili. A byly to velmi pozoruhodné exkurze, což mimo jiné potvrzovaly i následné živé diskuse posluchačů s přednášejícími.

Nejen vědomostmi živ je člověk, den rámovaly krátké ranní pobožnosti před snídaní a večerní zamyšlení nad Písmem, obojí provázené zpěvem a modlitbami. Jedni jsme sloužili druhým a při ranních pobožnostech se postupně střídali. Večery připravovala Hanka Tonzarová s výjimkou pátečního, který vedl David Tonzar. Během týdne se vytvořilo krásné společenství, které měnilo spolužáky různých ročníků HITS i přítomné vyučující na přátele v Kristu.

Přednáškám patřila dopoledne, odpoledne jsme diskutovali nad aktuálními otázkami v naší církvi, misii, budoucnosti HITS a také poznávali Brno. Provázelo nás přitom dobré počasí a zasněžený výklad Vrátí Marši, studenta třetího ročníku HITS. Realistické líčení dob minulých zbavuje člověka romantických představ, které si mohl o minulosti vytvořit během školních hodin dějepisu. Také pomáhá rozbít tendenci výkladů a předcházet vynášení rychlých soudů o té či oné době, osobě a činu.

Historie byla nosným provazem lana, které dny kursu v Brně spojovalo. Jeho další složky tvořilo přiblížení ke Kristu při pobožnostech či sezeních nad Písmem a radost ze společenství, hojně navštěvovaného Duchem svatým. V takovém prostředí se člověk občerství jak vědomostmi, tak silami pro další práci na vinici Páně. Poděkování patří manželům Tonzarovým, že tento projekt vymysleli a zorganizovali, Ministerstvu kultury ČR za finanční podporu, určitě také brněnskému školícímu středisku naší církve v Lipové ulici, které nám připravilo útulné a po všech stránkách výborně zajištěné zázemí. A největší dík patří Bohu, který nás svou milostí povolal a svým Duchem celý týden provázel.

Pavel Pánek

**SBORNÍK
k 70. výročí otevření
Sboru Mistra Jakoubka
ze Stříbra
v Příbrami -
Březových Horách
můžete zakoupit
v prodejně Blahoslav či
přímo v náboženské
obci na adrese
Prokopská 313
261 02 Příbram**

ZPRÁVY

Prosba z Nové Paky

V Husově sboru pokračuje finančně náročná generální oprava varhan. Náboženská obec uvítá jakýkoli příspěvek. Přispět můžete přímo na její účet: 189340374/0300. Všem dárcům chceme touto cestou upřímně poděkovat.

(no)

Studentské bohoslužby

Pravidelné studentské bohoslužby bohoslovecké koleje se konají vždy každou středu od 19 h v Husově sboru na Vinohradech. Členové pražských NO jsou srdečně zváni.

(dm)

Pozvánka do Liberce

Přijměte, prosím, naše srdečné pozvání na faru v Liberci, nám. Českých bratří 2, kde dne 20. října proběhne:

* od 16.30 h, vernisáž výstavy „TVOŘÍME DUŠI“ - komponovaná prezentace handicapovaných výtvarníků Libereckého kraje. Výstavu zajišťuje ARTEFAKTUM CZ.

hudba: Jaroslava Prausová a spol.

* od 18.00 h 60. večer z cyklu Doteky - plochy poznání: „NADĚJE JE ČEKÁJÍCÍ VÍRA“, s hosty autora cyklu Stanislava Kubína PhDr. Františkem Cingerem a Arnoštem Lustigem si budeme vyprávět o jejich přátelství a spolupráci.

hudba : Jan Matěj Rak

scénář, režie a moderování: Stanislav Kubín

Vstupné dobrovolné - výtěžek je určen na humanitární účely

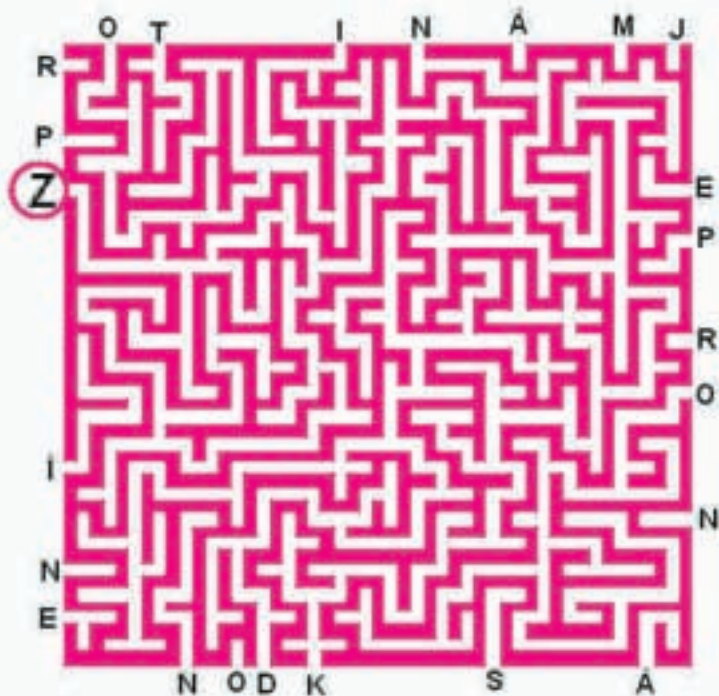
Projekt "Doteky" je realizován s grantovou podporou ministerstva kultury.

(sk)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

V Ježíšově jménu

Pro získání dnešní tajenky musíte začít od zakroužkovaného písmenka "Z", projít bludiště a od místa, kde z něj vyjdete, přečíst všechna písmenka ve směru hodinových ručiček

Řešení z minulého čísla: Kdo chce být první, buď ze všech poslední a služebníků všech

Jana Krajčířiková

Jaroslava Švábová

Ústřední rada Církve československé husitské vyhlašuje VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

NA MÍSTĚ:

- * PŘEDNOSTA ARCHIVNÍHO ODBORU
- * ŘEDITEL DIAKONIE A MISIE

Podmínky:

1. Člen Církve čs. husitské
2. Vysokoškolské vzdělání v oboru
3. Praxe

Příhlášky doplněné strukturovaným životopisem zasílejte do 31. 10. 2006 na adresu:

Úřad ústřední rady
Církve československé husitské
ThDr. Jiří Vaníček,
Wuchterlova 5
166 26 Praha 6
nebo e-mailem: vanicek@ccsh.cz

Bližší informace na tel.: 220 398 108

Slavnost světla

Srdečně zveme na modlitbu SLAVNOST SVĚTLA v pátek 10. listopadu od 19.30 h v Husově sboru Praha-Vinohrady, Dykova 1. Tato modlitba je přípravou na Evropské setkání mladých v Záhřebu, na které zvou bratři z Taizé. Více informací o setkání na www.taize.fr

Daniel Majer, farář

Missa ecumenica

Páté výročí teroristických útoků na New York a Washington D.C. připomněla také světová premiéra multi-mediálního projektu MISSA ECUMENICA ve Smetanově síni Obecního domu v Praze. Konala se pod záštitou primátora hlavního města Prahy MUDr. Pavla Béma. Při realizaci

tohoto monumentálního díla, jehož hudbu složil Jaromír Vogel, účinkoval Český symfonický orchestr pod vedením Jiřího Pedrlíka, smíšené sbory řídil Jan Svejkovský.

K mimořádnému účinku uvedeného díla přispěli i další umělci, mezi nimi také členové Literárně dramatického klubu Dialog na cestě Dana Krausová - soprán (sólo) a Zdeněk Loníček - recitace. Podíleli se tak na připomenutí obětí veškerého násilí, i na podpoře touhy o lepší život na zemi bez válek.

Hana Vocelová

Vzpomínka na církev

Tato vzpomínka se mně vynořila při příležitosti devadesátých narozenin bratra biskupa JUDr. Josefa Kupky. V roce 1948 se přistěhoval se svou mladou ženou a dvěma holčičkami do Stříbra a kázal, učil ve školách, navštěvoval věřící.

Dojížděl učit náboženství i na jednotřídku do Cebiv, kde sloužil u nás i jednou měsíčně bohoslužby. Byl rok 1948, já byla školačka a bratr farář přijel poprvé do školy. Můj otec jako řada poctivých lidí ztratil naráz práci; a to řada jiných byla pozavírána. Naše rodina byla sice pohromadě, ale otec zažíval velice těžké chvíle. Jednak proto, že ztratil místo; jednak kvůli odpovědnosti, jak uživí svou rodinu. Mnozí se od něho odklonili - co se bavít s vyhozeným četníkem.

A bratr farář, který hned ve škole ode mne zjistil situaci rodiny, ještě ten den navštívil naši rodinu. Teprve dnes chápu, jakou oporou byl bratr farář otci a vůbec celá rodina Kupkova nám všem doma.

Vždyť na té faře ve Stříbře jsme měli také svůj duchovní domov a naše rodina jejich rodinu ráda vítala u nás. Nebyl ve Stříbře příliš dlouho, ale brázda, kterou tam nechal, byla Bohu milá.

Tak vzpomínám na nedožitý narozeniny bratra biskupa JUDr. Josefa Kupky.

KALENDARIUM – ŘÍJEN

16. 10. 1306 - Českým králem byl zvolen Rudolf I. Habsburský [1306-1307]; ve stejný den si vzal za manželku vdovu po Václavu II., sedmnáctiletou Elišku Rejčku (z důvodu zachování nároků českého státu na Polsko). Rudolf potvrdil české šlechtě všechna privilegia včetně Zlaté buly sicilské.

17. 10. 1921 - Narodil se ve Skalici, okres Senica, Ivan Úlehla - fyzik, který mj. pracoval v Ústavu jaderného výzkumu ČSAV v Řeži a zároveň působil u OSN (1955-58), kde se účastnil příprav mezinárodních konferencí pro mírové využití atomu. V letech 1960-67 působil na Fakultě technické a jaderné fyziky ČVUT v Praze, kde byl roku 1963 jmenován profesorem. Přitom ještě současně v letech 1963-67 zastupoval ředitele Spojeného ústavu jaderných výzkumů v Dubně u Moskvy. Od roku 1967 pracoval na Matematicko-fyzikální fakultě UK v Praze. Byl rovněž členem komise pro nomenklaturu radioaktivních prvků. Od roku 1984 byl členem korespondentem ČSAV.

Vedle studia fyziky elementárních částic a jaderné fyziky (Atomy, jádra, částice, 1990) se zabýval i filosofickými otázkami přírodních věd. Je autorem řady statí z oblasti filosoficko-fyzikální. V letech 1981-87 byl předsedou Jednoty čs. matematiků a fyziků.

19. 10. 1966 - Zemřel v Praze Josef Laufer (* 20. 4. 1891 v Praze) - sportovní novinář a rozhlasový reportér, nestor československého sportovního novinářství. Jako tlumočnick a průvodce naší výpravy se zúčastnil již berlínského Mistrovství Evropy (ME) v hokeji 1910, kde Češi získali první titul hokejových mistrů Evropy.

Zřejmě nejvýznamnějším mezníkem jeho profesionální dráhy se stal 3. říjen 1926, kdy v 15 hodin zahájil pro Radiojournal první rozhlasovou reportáž z fotbalového utkání Slavia versus Hungaria. Následující rok se oženil a svatební cestou mu bylo působení na hokejovém ME ve Vídni. Za mikrofonem absolvoval více než 1 000 reportáží, mimo jiné i ze slavného římského finále v kopané 1934. V závěru životní dráhy pracoval ve sportovní redakci ČTK.

20. 10. 1781 - Po kontroverzní debatě ve státní radě dosáhl Josef II. souhlasu k zveřejnění tzv. tolerančního patentu, a to v cirkulářích (oběžnicích) zemských úřadů a zároveň v tisku (český cirkulář vyšel 27. října, a to nejprve na Moravě). Patentem byla veřejně přiznána náboženská tolerance pro tři nekatolická náboženská vyznání - pro lutherství, kalvinismus a pravoslaví, přičemž jejich náboženské obřady mohly být vykonávány pouze soukromě, kdežto katolictví si nadále zachovalo postavení státního náboženství (ponechávalo si privilegované postavení v oblasti kultu, církevní správy a školství).

Tolerovaná nekatolická náboženství zůstávala v mnoha ohledech diskriminována: jejich modlitebny a školy mohly být zřizovány jen tam, kde žilo alespoň sto rodin téhož vyznání, tyto modlitebny nesměly mít zvony, věže a vchody z ulice. V občanském ohledu však byli nekatolíci zrovnoprávněni s katolíky, takže mohli vlastnit nemovitý majetek, nabývat měšťanského a mistrovského práva, dosahovat akademických hodností, mohli být přijímáni do státních služeb.

Toleranční patent se vztahoval jen na země české a rakouské, v ostatních zemích, patřících k rakouské monarchii, byl publikován později (například slezský královský úřad publikoval svůj cirkulář až 30. března 1782). Patent si podržel platnost zákona až do roku 1861.

20. - 21. 10. 1871 - Vídeňská ministerská rada (zejména ústy kancléře Beusta a uherského ministerského předsedy G. Andrásyho) nedoporučila Hohenwartův pozitivní koncept; proti fundamentálním článkům rovněž ostře vystupovali němečtí liberálové. Panovník po určitém váhání se nakonec přiklonil na stranu odpůrců vyrovnání. Neúspěch pokusu o české vyrovnání znamenal pro českou společnost značné zklamání.

21. 10. 1421 - Část tábořských radikálů, žijící v tvrzi Ostrov v lesích u Stráže nad Nežárkou, byla dobyta Žižkovými jednotkami a pochytaní pikarti skončili svůj život na hranici.

21. 10. 1486 - Tzv. smlouvou "jedenácti tisíc panen" (pojmenovanou podle data 21. října) byly na Moravě upraveny vztahy mezi městy a panským stavem (zejména v oblasti soudní); šlo o starší období české smlouvy Svatováclavské (z roku 1517). Naproti tomu v Čechách se vztah mezi feudály a městy vyvíjel velmi bouřlivě.

21. 10. 1916 - Na rakouského ministerského předsedu K. Stürgkha byl spáchan v Vídni atentát; pachatelem byl levicový sociální demokrat F. Adler, syn vůdce německo-rakouské strany V. Adlera. 31. října nastoupila nová vláda E. von Koerbera, kterého brzy (20. prosince t. r.) vystřídal kabinet hraběte H. Clam-Martince.

21. 10. - 10. 12. 1941 - Československý pěší prapor 11 - Východní pod velením podplukovníka K. Klapálka v počtu 634 vojáků se zúčastnil obrany obleženého středomořského přístavu Tobruk (českoslovenští vojáci byli přiděleni k polské jednotce). 10. prosince byl zahájen osvobozovací úder, Tobruk byl po 244 dnech obklíčen svobodný.

22. 10. 1936 - Založen byl Výbor pro pomoc demokratickému Španělsku, seskupující na 50 spolků; do mezinárodních brigád odešlo na 2500 československých dobrovolníků - antifašistů, z nichž dvě třetiny zde padly.

(red)

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@ccsh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz